

3. paastonajan sunnuntai (Oculi) 11.3.2012
- Jeesus pahan vallan voittaja/
Toivakan khran virkaan asettaminen
Liturgia: piispa Simo Peura
Saarna: Panu Partanen

Uskon puolustaminen

Joh. 8:46-59

Jeesus sanoi:

"Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä? Ja jos puhun totta, miksi ette usko minua? Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee mitä Jumala puhuu. Te ette kuule, koska ette ole lähtöisin Jumalasta."

Juutalaiset sanoivat Jeesukselle: "Sinä olet samarialainen, ja sinussa on paha henki. Eikö asia olekin niin?" Jeesus vastasi: "Ei minussa ole paha henkeä. Minä kunnioitan Isääni, mutta te häpäisette minua. Itse en kysy kunniaani, mutta on toinen, joka kysyy ja tuomitsee. Totisesti, totisesti: joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan näe kuolemaa."

Juutalaiset sanoivat hänelle: "Nyt asia on selvä: sinussa on paha henki. Abraham on kuollut, samoin profeetat, mutta sinä sanot: 'Joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan kohtaa kuolemaa.' Sinäkö muka olet suurempi kuin isämme Abraham? Hän on kuollut, ja niin ovat kuolleet myös profeetat. Mikä sinä luulet olevasi?"

Jeesus vastasi: "Jos minä itse kirkastan kunniaani, se kunnia ei ole minkään arvoinen. Mutta minun kunniani kirkastaa Isä, hän, jota te sanotte omaksi Jumalaksenne. Te ette ole oppineet tuntemaan häntä, mutta minä tunnen hänet. Jos sanoisin, etten tunne, olisin valehtelija niin kuin te. Mutta minä tunnen hänet ja pidän kiinni hänen sanastaan. Teidän isänne Abraham iloitsi siitä, että saisi nähdä minun päiväni. Hän näki sen ja riemuitsi."

Juutalaiset sanoivat hänelle: "Et ole edes viidenkymmenen ja olet muka nähnyt Abrahamin!"

Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti: jo ennen kuin Abraham syntyi - minä olin." Silloin he alkoivat poimia kiviä heittääkseen niillä häntä.

'Mikä sinä luulet olevasi?'

Toivottavasti tämä ajatus ei tule ensimmäisenä mieleen siellä kirkonpenkissä, kun tänne saarnastuoliin katselee. Siinä tapauksessa ei nimittäin olisi helppoa jatkaa tätä saarnaa. Puhuminen näin ajattelevalle yleisölle olisi jokaisen papin painajainen, eikä vähiten virkaanastujaisissa.

'Mikä sinä luulet olevasi?' Näin sanottiin kuitenkin Mestarillemme, Jeesukselle. Suoraan vasten kasvoja. Kuulimme päivän evankeliumista luettavan: *"Sinäkö muka olet suurempi kuin isämme Abraham? Hän on kuollut, ja niin ovat kuolleet myös profeetat. Mikä sinä luulet olevasi?"*

Jeesus joutui kiivaaseen väittelyyn juutalaisten veljiensä kanssa. He eivät voineet sietää hänen puhettaan. - Kuka tämä nasaretilainen kuvittelee olevansa! Kansa syytti Jeesusta valehtelijaksi ja mielipuooleksi. - "Sinussa on paha henki. Eikö asia olekin niin?" Lopulta tilanne kärjistyi niin, että he aikoivat kivittää hänet. Jeesus kuitenkin ennätti poistua temppeleistä ennen tilanteen ylytymistä.

Mikä sai kansan tällaiseen raivon valtaan? Mitä sellaista Jeesus opetti, että niin sanotusti keitti yli?

Evankeliumista nousee ainakin kolme asiaa, joita vastaan Jeesus puolustautuu. Hän puolustaa synnittömyyttään: *"Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä? Ja jos puhun totta, miksi ette usko minua?"* Toiseksi hän todistaa opetuksensa puolesta: *"Totisesti, totisesti: joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan näe kuolemaa."* Kolmanneksi hän viittaa jumalalliseen alkuperäänsä, siihen että hän oli olemassa jo ennen aikojen alkua: *"Totisesti, totisesti: jo ennen kuin Abraham syntyi - minä olin."*

Se, että kansa tarttui kiviin näiden puheiden jälkeen, osoitti heidän ymmärtäneen mistä Jeesus puhui. Ei sellaisesta hermostuta mitä ei ymmärretä. Kansa tiesi tarkalleen mitä heille puhuttiin.

Veisasimme alkuvirrestä: *"Kaste kutsuu taisteluihin rakkauden rintamaan, Herran kanssa kärsimäänkin, kunnes viha voitetaan"* (442:4). Kristittyinä seuraamme Herramme jalanjalkia. Kohtalomme on sidottu toisiinsa. Se mitä Herra kohtasi, se tulee vastaan meitäkin. Jatkuva henkien taistelu on käynnissä. Se tulee vastaan ulkomaailmassa, kotiseinien sisällä, omassa sydämessä.

Kiivaat väittelyt uskonasioista ovat totta tänäkin päivänä. Yhä enenevässä määrin. Jeesus joutui puolustamaan uskoaan, samoin kristillistä vakaumusta voi joutua perustelemaan jokapäiväisessä elämässään kuka tahansa meistä. Suomessa ei ehkä kivittäminen uhkaa, mutta mielipuolen leiman hankkiminen on jo avoimesti kristitylle helpompaa. Nyt kysytään valmiutta kirkolta, seurakunnilta, papeilta, muilta kirkon työntekijöiltä ja tavallisilta kristityiltä puolustaa uskoaan. Olemmeko yhtä kärsivällisiä kuin Mestarimme, joka jaksoi rauhallisesti vastata koviin väitteisiin? Ja ennen kaikkea: tunnemmeko uskomme perusasiat tarpeeksi hyvin, jotta voisimme puolustaa niitä kriittisiä äänenpainoja vastaan? En tiedä, en ota kantaa, kysy muualta. Näillä vastauksilla ei pitkälle pötkitä. Niillä ei totisesti edistetä Jumalan valtakunnan asiaa. 1. Pietarin kirjeessä ohjeistetaan: *"Älkää heitä pelätkö älkääkään hämmentykö", vaan pyhittäkää Herra Kristus sydämessänne ja olkaa aina valmiit antamaan vastaus jokaiselle, joka kysyy, mihin teidän toivonne perustuu. Mutta vastatkaa sävyisästi ja kunnioittavasti ja säilyttäkää omatuntonne puhtaana"* (3:15).

Samoista asioista väännetään peistä, joihin Jeesus joutui vastaamaan. Jeesuksen synnittämyys ja jumalallisuus on monelle todellinen kompastuskivi. Samaan aikaan ihminen ja Jumala, käsittämätöntä! Globaalissa maailmassa Jeesus on yksi opettaja muiden joukossa, kenties hyvä mies, muttei ainoa "tie, totuus ja elämä."

Näissä asioissa meidän pitää tietää, mihin uskomme perustuu. Jos Jeesus olisi ollut pelkästään ihminen, hän ei olisi voinut meitä pelastaa: *"Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden"* (2 Kor 5:21). Vain Jeesus voi luvata iankaikkisen elämän. Kristitty, Jeesuksen seuraaja, kuulee ja uskoo mitä Mestari sanoo: *"Totisesti, totisesti: joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan näe kuolemaa...Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin"* (11:25). Jeesus on Jumala: *"Totisesti, totisesti: jo ennen kuin Abraham syntyi - minä olin."*

Jeesus oli synnitön, hänen sanaansa voi luottaa ja hän on totinen Jumala.

Paastonajan sunnuntaille on annettu latinankieliset nimet. Tämän pyhän nimi on Oculi. Sana tarkoittaa suomeksi 'minun silmäni.' Se tulee päivän psalmista: *"Minun silmäni katsovat alati Herraan, hän päästää jalkani ansasta"* (25:15).

Okulaari tulee juuri sanasta Oculus, silmä. Se on linssipaketti, jolla kaukoputkella tai kiikarilla tehty näköhavainto saadaan silmälle teräväksi ja katselukelpoiseksi. Arkkitehtuurissa sana Oculus viittaa rakennuksen kattoikkunaan, josta näkee ulos.

Jeesus Kristus on meille silmä Jumalan luokse, hänen kauttaan voimme nähdä Jumalan. Kun häntä opitaan tuntemaan, uskon salaisuuksien verho raottuu. Hän on kattoikkuna, jonka kautta näkee taivaaseen. Tämän maailman taisteluiden, väittelyiden ja sekasorron keskellä yksi takuuvarma keino toimii: *"Minun silmäni katsovat alati Herraan, hän päästää jalkani ansasta."* - Kääntäkäämme siis katseemme Herraan - Jeesuksen Kristukseen, meidän Vapahtajaamme!